

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Innowacyjna administracja - nowe mechanizmy partycypacji społecznej w Polsce i na świecie - wykład, PG_00175110						
Kierunek studiów	Administracja (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji -> Katedra Prawa Konstytucyjnego i Instytucji Politycznych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Anna Rytel-Warzocho				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Anna Rytel-Warzocho				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Adres kursu na platformie eNauczanie: https://mdl.ug.edu.pl						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		0.0		10.0	25
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy teoretycznej i praktycznej dotyczącej innowacyjnych mechanizmów partycypacji społecznej i deliberacji w administracji publicznej w Polsce i na świecie. Studenci poznają podstawowe koncepcje i znaczenie partycypacji w systemie demokratycznym oraz różnice między tradycyjną demokracją przedstawicielską a modelami partycypacyjnymi i deliberatywnymi. Celem kursu jest także kształtowanie świadomości roli obywateli w procesach decyzyjnych oraz przygotowanie studentów do praktycznego zastosowania wiedzy w administracji publicznej, jednostkach samorządowych, organizacjach pozarządowych i instytucjach międzynarodowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ADMINMU2_WG02] w pogłębionym stopniu identyfikuje i zna uwarunkowania prawne i administracyjne różnych form życia społecznego i gospodarczego, w tym prawa i obowiązki jednostek wobec innych jednostek oraz organów państwa	Student zna i rozumie prawne oraz administracyjne uwarunkowania funkcjonowania różnych form życia społecznego i gospodarczego w kontekście stosowania narzędzi demokracji partycypacyjnej i deliberatywnej. Student potrafi analizować prawa i obowiązki jednostek wobec innych osób oraz organów państwa w procesach współdecydowania, konsultacji i deliberacji administracyjnej. Student rozumie znaczenie partycypacji społecznej dla kształtowania relacji między obywatelami, administracją publiczną i podmiotami gospodarczymi oraz potrafi identyfikować mechanizmy sprzyjające współpracy i dialogowi społecznemu. Student potrafi ocenić wpływ uwarunkowań prawnych i administracyjnych na skuteczność wdrażania innowacyjnych form uczestnictwa obywateli w życiu publicznym i gospodarczym. Student potrafi wykorzystać wiedzę o prawach jednostki i zasadach działania administracji do projektowania i analizy procesów partycypacyjnych i deliberacyjnych w sferze publicznej i ekonomicznej.	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/conversation/discussion [SW2] presentation/project/paper/report
	[ADMINMU2_WG01] w pogłębionym stopniu jest w stanie zdefiniować nauki o prawie i administracji, zna i rozumie terminologię oraz metody i teorie wynikające z nauk prawnych oraz dyscyplin pokrewnych właściwe dla zagadnień dotyczących organów władzy publicznej, ustroju państwa i administracji	Student potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia i obszary badawcze nauk o prawie i administracji oraz wyjaśnić ich znaczenie dla funkcjonowania organów władzy publicznej w kontekście procesów partycypacyjnych i deliberacyjnych. Student zna i rozumie terminologię, metody i teorie nauk prawnych oraz dyscyplin pokrewnych, stosowane do analizy innowacyjnych form zarządzania publicznego i współdecydowania obywateli. Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu prawa i administracji do badania i interpretacji procesów partycypacyjnych w strukturach administracji publicznej. Student rozumie znaczenie interdyscyplinarnego podejścia w analizie i projektowaniu narzędzi partycypacyjnych oraz deliberacyjnych, łączącego perspektywy prawne, administracyjne, polityczne i społeczne. Student potrafi krytycznie analizować funkcjonowanie organów władzy publicznej i ustroju państwa w kontekście wdrażania nowoczesnych, opartych na dialogu społecznych modeli administracji.	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/conversation/discussion [SW2] presentation/project/paper/report

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ADMINMU2_KK01] ma pogłębiłą świadomość roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów, a także konieczności korzystania z wiedzy eksperckiej - w tym w postaci poglądów doktryny oraz judykatury - w sytuacjach, które przekraczają możliwości samodzielnego rozwiązania problemu	Student rozumie znaczenie wiedzy teoretycznej i praktycznej w analizie złożonych problemów administracyjnych, społecznych i gospodarczych związanych z funkcjonowaniem mechanizmów partycypacyjnych i deliberatywnych. Student potrafi identyfikować sytuacje wymagające konsultacji eksperckich i korzystać z opinii doktryny, orzecznictwa oraz analiz specjalistycznych w procesie projektowania i oceny narzędzi partycypacyjnych w administracji publicznej. Student potrafi krytycznie oceniać źródła wiedzy (prawne, administracyjne, społeczne i ekonomiczne) oraz ich przydatność w rozwiązywaniu praktycznych problemów związanych z wdrażaniem mechanizmów demokracji partycypacyjnej i deliberatywnej. Student potrafi integrować wiedzę interdyscyplinarną w celu opracowania kompleksowych rozwiązań problemów administracyjnych. Student wykazuje gotowość do korzystania z wiedzy eksperckiej i współpracy z przedstawicielami różnych dziedzin w celu wspierania procesów decyzyjnych administracji publicznej opartych na zasadach partycypacji i deliberacji.	[SK1] oral statement/conversation/discussion [SK2] presentation/project/paper/report [SK4] test/exam - oral or written
	[ADMINMU2_WK03] zna i rozumie aktualne dylematy dotyczące sposobu funkcjonowania w sferze państwa i administracji instytucji prawa materialnego i procesowego, ponadto identyfikuje podstawowe zjawiska zachodzące w gospodarce rynkowej i finansach publicznych, a także zna i rozumie podstawowe zasady dotyczące funkcjonowania różnych form przedsiębiorczości	Student zna i rozumie współczesne dylematy funkcjonowania administracji publicznej w kontekście zmian instytucjonalnych, prawnych i społeczno-gospodarczych wynikających z wdrażania mechanizmów partycypacyjnych i deliberatywnych. Student potrafi analizować wpływ instytucji prawa materialnego i procesowego na realizację procesów partycypacyjnych i deliberatywnych w administracji publicznej na poziomie krajowym, lokalnym i europejskim. Student rozumie podstawowe zjawiska zachodzące w gospodarce rynkowej i finansach publicznych oraz potrafi ocenić ich znaczenie dla planowania, finansowania i wdrażania innowacyjnych narzędzi partycypacyjnych w administracji. Student potrafi identyfikować i interpretować współczesne dylematy decyzyjne pojawiające się na styku prawa, administracji i gospodarki w kontekście demokratyzacji procesów zarządzania publicznego.	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/conversation/discussion [SW2] presentation/project/paper/report

Treści przedmiotu	1. Pojęcie i znaczenie partycypacji społecznej i deliberacji - Definicje i koncepcje partycypacji społecznej i deliberacji w naukach o administracji i naukach politycznych. - Cele i funkcje partycypacji w systemie demokratycznym. - Różnice między tradycyjną demokracją przedstawicielską a demokracją partycypacyjną i deliberatywną. - Znaczenie deliberacji dla podejmowania decyzji opartych na konsensusie i racjonalnym argumentowaniu. 2. Narzędzia demokracji partycypacyjnej i deliberatywnej na poziomie europejskim - Mechanizmy udziału obywateli w procesach decyzyjnych Unii Europejskiej: Europejska Inicjatywa Obywatelska, konsultacje społeczne, platformy partycypacyjne. - Rola obywateli w procesie stanowienia prawa i monitoringu polityk UE. - Analiza przykładów deliberacyjnych projektów europejskich i transnarodowych inicjatyw obywatelskich. - Wpływ mechanizmów europejskich na politykę krajową i lokalną w kontekście partycypacji. 3. Narzędzia demokracji partycypacyjnej i deliberatywnej na poziomie krajowym - Partycypacja obywateli w procesie ustawodawczym: obywatelska inicjatywa ustawodawcza, prawo petycji, konsultacje społeczne, lobbying. - Mechanizmy konsultacyjne i deliberacyjne stosowane w podejmowaniu decyzji ustrojowych. - Przykłady wdrożeń deliberacyjnych na poziomie krajowym, w tym panele obywatelskie, mini publics. - Analiza zalet i ograniczeń stosowania narzędzi partycypacyjnych w decyzjach legislacyjnych i administracyjnych. 4. Narzędzia demokracji partycypacyjnej i deliberatywnej na poziomie lokalnym - Budżet obywatelski jako narzędzie współdecydowania mieszkańców o finansach publicznych. - Lokalne inicjatywy obywatelskie i uchwałodawcze jako formy aktywnego udziału mieszkańców w zarządzaniu gminą i miastem. - Mini publics i Citizens Initiative Review jako narzędzia deliberacyjne umożliwiające pogłębioną analizę problemów lokalnych i wypracowanie rekomendacji. - Analiza dobrych praktyk krajowych i międzynarodowych w zakresie lokalnej partycypacji i deliberacji.											
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak											
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>projekt wykonany w ramach e-learningu</td><td>51.0%</td><td>20.0%</td></tr><tr><td>test/praca pisemna</td><td>51.0%</td><td>80.0%</td></tr></table>			Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	projekt wykonany w ramach e-learningu	51.0%	20.0%	test/praca pisemna	51.0%	80.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
projekt wykonany w ramach e-learningu	51.0%	20.0%										
test/praca pisemna	51.0%	80.0%										

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Rytel-Warzocho, Australijski Parlament Obywatelski jako przykład partycypacji i deliberacji w sprawach ustrojowych, [w:] Prawo konstytucyjne w systemie prawa: księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Stanisławowi Bożykowi z okazji 70. rocznicy urodzin i 45-lecia pracy naukowej /Skarżyński Ryszard [i in.] (red.), Białystok 2022, s.799-807. A. Jackiewicz, Instytucja recall na Łotwie, Przegląd Prawa Konstytucyjnego 2018, Nr 2 (42). A. Karklina, Rights of the Entirety of Citizens in Legislative Process in Latvia, Curentul Juridic 2015, vol. 57, Nr 2. P. Uziębło, Demokracja partycypacyjna. Wprowadzenie, Gdańsk 2009. B. Dolnicki (red.), Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym, Warszawa 2014. - B.R.Barber, Strong Democracy: Participatory Politics for a New Age, Berkeley: University of California Press 2003. - J.S. Fishkin, When the People Speak: Deliberative Democracy and Public Consultation, Oxford: Oxford University Press 2002. - Gutmann, D.F. Thompson, Why Deliberative Democracy?, Princeton: Princeton University Press 2004.
	Uzupełniająca lista lektur	A. Rytel-Warzocho, Zasada demokracji bezpośredniej na tle poglądów nauki prawa konstytucyjnego i praktyki ustrojowej 25 lat obowiązywania Konstytucji, Państwo i Prawo, 2022, nr 10, s.54-73. A. Rytel-Warzocho, Ramy prawne i formy bezpośredniej partycypacji obywateli w życiu publicznym Unii Europejskiej, W: Uniwersalny i regionalny wymiar ochrony praw człowieka: nowe wyzwania - nowe rozwiązania, red. J. Jaskiernia, Warszawa 2014 P. Uziębło, Wpływ orzecznictwa sądów administracyjnych na kształt instrumentów partycypacyjnych na szczeblu lokalnym, [w:] Współczesne problemy sądownictwa w Republice Czeskiej i w Rzeczypospolitej Polskiej, red. Z. Witkowski [i in.] Toruń 2017. A. Rytel-Warzocho, P. Uziębło, Aktualne tendencje związane ze wzmocnieniem partycypacji mieszkańców w sprawowaniu władzy na poziomie lokalnym, [w:] Samorzady w Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku, red. Witkowski Z., Bień-Kacała A., Toruń 2013. - Instytucje demokracji bezpośredniej w praktyce, red. O. Hałb, M. Jabłoński, M. Radajewski, Wrocław 2016. P. Uziębło, Inicjatywa ustawodawcza obywateli w Polsce na tle rozwiązań ustrojowych państw obcych, Warszawa 2006. M. M. Wiszowaty, Regulacja prawna lobbingu na świecie. Historia, elementy, stan obecny, Warszawa 2008. L. Garlicki, Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu, wyd. 10, Warszawa 2023.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.